

QUÈ ÉS L'ESSENCIAL?

FRA JOSEP MANUEL VALLEJO

Fa uns mesos el Centre Edith Stein em va convidar a fer unes xerrades-meditació amb el títol: “Les experiències nuclears de l’Evangeli per descobrir l’essencial”. Aclaparat per la complexitat d’aital encapçalament, vaig proposar-me escatir primer què és l’essencial a la vida i, en un segon moment, quins són els nuclis de l’evangeli que ens descobreixen l’essencial. I així va ser, i així va sortir aquest escrit.

Què és l’essencial

L’essencial és invisible als ulls, deia el Petit Príncep. Se sent al fons del cor i es troba en el silenci, assaborint la vida. Les experiències que donen sentit a la vida, tenen un ressò interior.

En aquest sentit, una de les experiències essencials es troba en la fascinació per **la bellesa**. La bellesa del paisatge, d’una obra d’art, d’un gest noble, d’una narració profunda... L’Eric-Emmanuel Schmitt explica que a l’edat de 15 anys, enmig d’una gran depressió volia suïcidar-se. A l’escola els van portar a l’assaig d’una òpera de Mozart. En sentir la soprano va experimentar una fascinació tan extraordinària que el va guarir: “Si hi ha coses tan precioses, tan plenes i tan intenses en el món, jo vull viure!”¹. No podem viure sense bellesa.

Una altra experiència bàsica és **la tendresa**. Una abraçada sincera, una carícia, la delicadesa en el tracte, l’acollida amable... La Cristina Kaufmann deia que “la ternura es el movimiento de lo santo dentro

1. L’ària era de “les Noces de Fígaro” de Mozart. El testimoni complet el podeu trobar a *Ma vie avec Mozart*, Ed. Albin Michel 2005, pp: 7-21.

de nosotros”². I sant Pau quan es refereix a la presència de l’Esperit Sant, parla de suavitat, benignitat, dolcesa (Ga 5,22). No podem viure sense tendresa.

En tercer lloc, **la llibertat**, l’anhel més pregon de tots els humans, que no consisteix en no tenir lligams o no sentir-se obligat a res, sinó que té a veure amb saber-se estimat i donar-se sense reserves. Els sants parlen de la “Santa Indiferència” que fa assolir la llibertat plena.³

Finalment, **la joia** que té relació amb les experiències anteriors però pot coexistir amb experiències doloroses com la pobresa, la melangia o el fracàs⁴..., al bell mig de l’amor diligent.

De totes aquestes experiències essencials que donen sentit a la vida, la font és Déu. Déu-Trinitat és la font i el fonament de la bellesa, de la tendresa, de la llibertat i de la joia. I aquesta font s’ha revelat en Jesucrist.

Les experiències nuclears de l’Evangeli

Es troben en els gestos i paraules de Jesús de Natzaret que ens porten a les experiències essencials que acabem de descriure.

Ve a guarir. Jesús no comença la seva predicació amb sermons sinó que guareix malalts, allibera endimoniats, reintegra

2. CRISTINA KAUFMANN I ROSARIO MARÍN, *El amor tiene nombre*, Ed. Narcea 2004, p.73.

3. Ignasi de Loyola deia: “...Es menester hacernos indiferentes... en tal manera que no queramos de nuestra parte, más salud que enfermedad, riqueza que pobreza, honor que deshonor, vida larga que corta...” *Ejercicios Espirituales*, 23.

4. JOSEP TORNÉ CUBELLS, *De la Joia*, a RECERCA 4, (1994), p. 20.

marginats: "...els cecs hi veuen, els coixos caminen, els sords hi senten..." (Mt 11,20); "...M'ha enviat a portar la Bona Nova als pobres, a proclamar als captius la llibertat, i als cecs el retorn de la llum, a posar en llibertat els oprimits..." (Lc 4,16).

Estima els pecadors. No els margina ni condemna com feien els jueus sinó que els estima perquè pateixen, perquè estan malalts: "...No són els sans els qui necessiten metge sinó els malalts. No he vingut a buscar els justos sinó els pecadors..." Jesús canvia el cor dels pecadors amb sobreabundància d'amor: Zaqueu (Lc 19), Mateu (Mc 2), la dona adúltera (Jn 8)...

Som fills. Jesús ve a fer-nos veure que no som esclaus, ni tan sols jornalers de la seva empresa. Som fills i estem a casa. El seu gran desig és que estiguem bé, que estiguem amb Ell (Mc 3,14). I si ets fill, bo o dolent, el Pare t'estima igual (Mt 5,45), fins i tot estima més els dolents perquè pateixen més (Fill Pròdig, Lc 15).

Li agrada la gratuïtat, estar-se amb els amics, fer sobretaula, passejar distesament, conversar... Per això veiem sovint Jesús entaulat amb tothom, com a signe

de la gratuïtat del Regne: "...Mira, sóc a la porta i truco..., si m'obres, entraré i soparé amb tu i tu amb mi..." (Ap 3,20).

Valora els petits. Aquells que no compten, que són exclosos (leprosos, dones, nens, incultes, soldats, estrangers...) són dignificats i valorats per Jesús, fins i tot s'atreveix a posar com a model de deixeble a l'infant (Mc 10,14), que no sap, que no pot, que no compta, però confia plenament en el seu Pare.

Tot el que fa és NOU. Jesús aboleix la mentalitat antiga de compliment, legalista i porta una mentalitat nova d'amor gratuït, incondicional, una mentalitat xocant: Paga igual al qui ha treballat una hora que al qui n'ha treballat dotze (Mt 20), acull el fill que s'ha patejat l'herència amb un gran banquet (Lc 15), lloa l'amor d'una dona prostituta (Lc 7), relativitza la Llei prioritant el bé de la persona, "el dissabte és per a l'home i no l'home per al dissabte" (Mc 2,27)... Jesús és un home lliure.

"El qui perd la vida, la guanya". Tots aquests aspectes es resumeixen en l'actitud fonamental de Jesús, la seva proexistència: Ésser per als altres. Tota la seva vida és un donar-se als altres, per això és salvífica, "...he vingut perquè tingueu vida i vida a desdir..." (Jn 10,10). En el rentament de peus (Jn 13) i en les seves actituds durant la Passió, Jesús encarna les disposicions que porten a la veritable llibertat, a la veritable joia, a una vida de ressuscitats. La paradoxa cristiana està en que allò que sembla evident no ho és i l'inversemblant és allò més veritable. D'aquí la necessitat de fiar-se..., fins que ho comproves.

L'essencial de la vida és que tingui sentit, que tingui consistència i profunditat. El Cristianisme dóna sentit a la Història que camina vers una Plenitud en la Resurrecció. Aquestes experiències que hem descrit són tasts, ja en aquest temps, d'aquesta plenitud escatològica anhelada.